

VERSLAG

Ledenbijeenkomst van de Agrarische Natuur Vereniging Altena Biesbosch.

Datum: donderdag 10 november 2022 Locatie: Melkveebedrijf van Veldhoven te Dussen

Aanwezig: 34 leden (incl.bestuur) 9 afmeldingen.

Gastspreker: Niek van Andel, medeoprichter en -eigenaar van AgroExact
in 's Hertogenbosch

---

1. Opening

Voorzitter Minette Straver-van de Wetering opent de vergadering en zegt weer blij te zijn met de komst van alle aanwezigen

2. Verslag ledenvergadering 7 april 2022

Het verslag van de ledenvergadering 1 november 2021 wordt zonder opmerkingen goedgekeurd en vastgesteld. Minette laat nog weten dat Roy Dankers inmiddels de opvolger van Meeuwis Millenaar is geworden voor de uitvoering van STILA. Helaas is het budget voor STILA nagenoeg op. Daar wordt nu wel naar gekeken, maar is nog niets over bekend.

3. Actualiteiten ANV.

Minette toont een paar foto's van recente activiteiten en ontwikkelingen en vertelt daarbij het volgende:

- Bloemenranden langs akkers is in Altena dit jaar succesvol geweest. Er bloeien er nu nog steeds een paar. En ook particulieren hebben volop meegedaan. Op de Boerenerfdag is een fotowedstrijd gehouden, met prachtige inzendingen.
- RABO Clubsupport actie: we hebben veel stemmers gekregen en daardoor een mooi bedrag van ruim 1000 euro ontvangen. Dank daarvoor! Hopelijk gaat het volgend jaar weer zo goed. Bankiert u bij de Rabobank en nog geen lid? Meld u aan als lid, het kost u geen contributie. Hoe? Via [Leden van de coöperatieve Rabobank - Rabobank](#))
- De Boerenerfdag was dit jaar een groot succes met tussen de 4000 en 5000 bezoekers.
- De ANV stond voor het eerst op de Streekdagen waar we ook veel aanloop hebben gehad.
- Leuk om te zien dat nieuws uit Altena ook op TV te zien is: De Buffelgaard met een korte reportage in het programma Onze Boerderij en Meeuwis Millenaar was op het NOS Journaal over het Agrarisch Natuurbeheer.
- 6 Oktober hebben we als ANV, ZLTO en Altenatuur samen overlegd en beelden gedeeld. We gaan verder met daten.... Wonen werken en welzijn in Altena moet blijven bestaan en daar werken we samen aan.
- In Altena gaan boeren en natuurorganisaties veel met elkaar om en werken goed samen. Er is een tweede avond 'het nieuwe boeren' georganiseerd dit keer samen met ZLTO en Altenatuur. Deze vond plaats in Dutch Food Week in Altena. Drie ondernemers uit Altena hebben daar een interessante presentatie gegeven
- Altena doet echt wel veel bijzondere dingen.... Dat vinden ze ook buiten Altena van ons! Dat horen we vanuit de Provincie en ook landelijk als het om de Dutch Food Week gaat.
- Gebiedsgerichte aanpak t.b.v. circulair voedselsysteem is gewenst. Wij willen graag als ANV betrokken zijn bij dit proces. Om zo onze bijdrage te leveren zodat dat landbouw en natuur in evenwicht blijven. Arjan de Graaf en Minette zijn hier vanuit het ANV-bestuur bij betrokken. Deze aanpak en uitvoering kan niet vanuit het bestaande ambtelijk apparaat van de Gemeente en vrijwilligers alleen komen. Daarom is er nu een kwartiermaker die de kar gaat trekken, Bram Derikx. Hij heeft kennis van de

agrarische sector en is betrokken bij agrarisch natuurbeheer. Hij kent ons gebied goed, maar woont er een klein beetje buiten... afstand kan soms ook helpen... Hopelijk komt er snel een plan (gepland begin 2023) waar Arjan en Minette een bijdrage aan hebben kunnen leveren. Minette geeft aan zich bewust te zijn dat deze bijdrage niet altijd door iedereen breed gedragen zal worden. Het vraagt aandacht voor bijdrages door besturen en de steun die zij vanuit hun achterban nodig hebben. Daarnaast wordt eenieder gevraagd na te denken welke bijdrage hij/zij kan leveren aan dergelijke processen. Samenwerking met de verschillende partijen binnen Altena gaat goed, maar vraagt altijd aandacht. Interessant om je te abonneren op de [Nieuwsbrief van de Gemeente](#) over De Maaltijd van Morgen/Het Programma circulair voedselsysteem.

- Andries Tolenaars is als bestuurslid naar een bijeenkomst over bijen geweest. Je komt daar vanuit intrinsieke motivatie om niet iets brengen... advies geven/data leveren. En het is soms frustrerend dat andere deelnemers die daar vanuit hun dienstbetrekking aanwezig zijn, dat als heel normaal ervaren. Er wordt daar erg gemakkelijk mee omgegaan. Hoewel de maatschappij niet zonder vrijwilligers kan, zit daar wel een grens aan en dat ervaren we vanuit ANV ook wel bij meerdere onderwerpen.
- Bomenplan in Altena: daar willen we wel aan meedoen. Wie vanuit de leden zou hier iets in kunnen betekenen? Bijv. aanplanten en onderhouden?

4. Rondvraag

Arjen Boom: hoe zit het met budget voor het pontje bij Werkendam? In samenspraak met de gemeente is hier een oplossing voor gevonden. Het blijft een punt van aandacht. Minette wijst hem op bestaande wandelsites en nodigt hem uit om een keer mee te wandelen. Dit zijn de beloofde links naar de wandelsites:

[Wandelpaden ANV Altena Biesbosch](#)

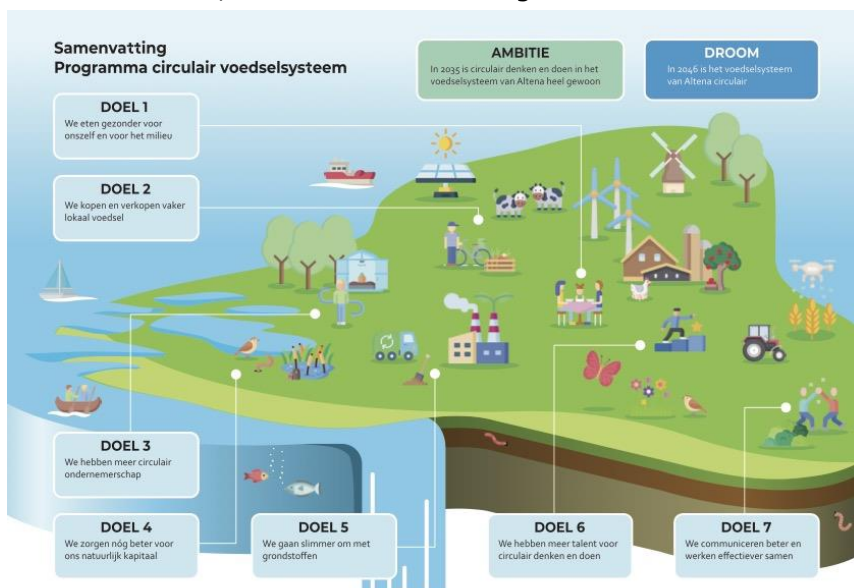
[Wandelroutes in de Biesboschlinie - VVV Biesboschlinie Woudrichem](#)

[Wandelroutes in Altena - VVV Biesboschlinie Woudrichem](#)

5. Meeuwis Millenaar over de staat van de agrarische natuur in Altena

Meeuwis doet veel samen met en voor de ANV. Er gebeurt best veel in Altena, ook met ons voedsel. Meeuwis geeft deze weken een kleine presentatie aan burgers over hoe het staat met ons voedsel.

- Als je goed luistert zijn er hier in Altena wel ook veel zorgen bij agrariërs, maar we leven wel goed samen hier.
- Qua biodiversiteit zijn we wel er op achteruit gegaan. Dat hebben we met z'n allen veroorzaakt, zowel boeren als burgers.

- Het Programma Samen op weg naar een circulair voedselsysteem is gestart. Aan de doelen 1, 2 en 3 willen we snel gaan werken.

Hierbij is ook aandacht voor productwaarde, meerwaarde voor de natuur en sociale meerwaarde. Het moet wel betaalbaar zijn voor consumenten en er moet brood op de plank blijven voor de producenten.

- Natuurbeheer in Altena: weidevogelgebied. Nesten zoeken en beschermen lukt al best goed. Denk aan plas dras, strokenteelt etc. dat komt er steeds meer. We zien dat de weidevogelaantallen hier ieder jaar toch toenemen in Altena, in de rest van Nederland niet.
  - Akkervogels zijn ook goed in beheer opgenomen. Bloemenblokken die jarenlang staan, keverbanken, braakstroken, Luzerne, hoge en lage bloemenranden. Akkerbeheer levert ook veel meer regenwormen per m³, we doen dat samen met veel boeren en veel vrijwilligers, hier in Altena meer dan 100!! Boeren die steeds meer met NI-landbouw bezig zijn. Met natuurlijke hulpbronnen werken dus.
  - Er zijn meerdere programma's waar groepjes boeren aan meedoen. AH/HAK/On the way to planet proof! Biologische melk ook, maar die heeft het moeilijk, prijzen in supermarkten liggen te dicht bij elkaar.
ZLTO: BodemUp
Brabantse Biodiversiteitsmonitor melkveehouderij: vergoedingen per acties. Erven Plus samen met de gemeente. Groot succes!! Twee keer zoveel aanvragen als de inschrijfmogelijkheid bood.
Belangrijk ook om veel meer lokaal voedsel te maken en te consumeren!
- Vraag** van Henk Groeneveld: Meeuwis, je hebt veel voorbeelden uit de melkveehouderij. Zou je ook meer vooruitgang uit de akkerbouw en fruitteelt kunnen opnemen in je presentatie? Zij hebben ook gezorgd voor goede akkerranden en schoner water hier in Altena...
Meeuwis gaat hier zeker iets mee doen (na de vergadering werden de beelden al verder uitgedeeld door deze twee enthousiastelingen).

6. Pauze

7. Gastspreker Niek van Andel over het weer en klimaat en wat er te meten valt.

Weerstations van KNMI zijn in dit gebied maar weinig aanwezig Herwijnen en Gilze Rijen zijn de dichtstbijzijnde.... Dat maakt het voor agrariërs lastig om te weten wat ze lokaal aan neerslag en weer kunnen verwachten.

Zelf meten dus. Dat was aanleiding voor zijn bedrijf Agro Exact met als doel: hoe kunnen we bijdragen aan optimale groei van de gewassen van Nederlandse telers?

Naast Niek zijn Thomas Brocken en Sven Boogaard oprichters en eigenaren van dit bedrijf. Kijk op hun [site](#) voor meer info.

Binnen 2 km vind je nu een neerslag meetpunt en binnen 5 km een weerstation. Iedere 10 min wordt gemeten.

Ze meten ook in de bodem met bodemsensoren. Wat is goed voor welk gewas? Alles is te zien in hun app. Lokaal weer is veel beter te meten nu. Inmiddels door heel Nederland.

Door ook in de bodem te meten kun je zo nauwkeurig mogelijk beregenen of juist niet. Dit is natuurlijk ook kostenbesparend.

Vraag van Caspar van Veldhoven: dit gaat over meten van wat er al is gebeurd. Kun je nu ook beter voorspellen? Klopt, nu is het heel veel meten van wat er is gebeurd, door veel meer te meten kan hij in de toekomst ook de voorspellingen verbeteren.

Niet alle veranderingen in het weer zijn toe te schrijven aan de opwarming van de aarde. Niet alle trends zijn echt verklaarbaar...

Hoe werkt het met klimaatmodellen? Met heel veel data kijken naar de afgelopen jaren in een groot gebied. Computers staan dan echt dagen... weken te rekenen. Dan de voorbije trends vergelijken met de metingen en daarmee vooruitkijken naar de toekomst. Maar het blijft voorspellen.... Altijd overal voer voor een gesprek....

8. Vragen:

Naast de vraag van Caspar waren er geen vragen voor dit moment.

9. Afsluiting

Er zijn nog veel mensen blijven napraten onder het genot van een drankje en hapje.